

การจัดองค์ความรู้ Knowledge Capture

งานบัญชีการเงิน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น

เรื่อง การบันทึก Express ให้มีคุณภาพ

- สรุปโดย
1. นางพนิดา เหล่าพินนา หัวหน้างาน (ระดับ 6) งานบัญชีการเงิน
 2. นางกิตติยา จันทร์เหลือ พนักงาน (ระดับ 5) งานบัญชีการเงิน
 3. นางสาวณัฐกานต์ อำคำ พนักงาน (ระดับ 4) งานบัญชีการเงิน
 4. นางธิดารัตน์ อุดม พนักงาน (ระดับ 3) งานบัญชีการเงิน

บริบทหรือความเป็นมา

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือ อ.อ.ป. เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีสาขาย่อยตั้งอยู่ทั่วประเทศ โดยดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้เศรษฐกิจ และเพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงแบ่งหน่วยงานออกเป็นภาคต่างๆโดยแต่ละภาคจะมี หน่วยงานภายใต้เป็นของตนเอง แต่ละหน่วยงานจึงต้องจัดทำงบการเงินของตนเอง และจัดส่งให้กับสำนักบัญชีและการเงิน เพื่อนำมารวมเป็นงบการเงินของ อ.อ.ป. และนำเสนอต่อผู้บริหาร หรือต่อหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง เป็นต้น ซึ่งคู่มือบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน มีขั้นตอนการปฏิบัติงานและวิธีการ บันทึกบัญชีชัดเจน ประกอบกับแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ในปัจจุบันองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีการเงิน โดยใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่รวบรวมระบบบัญชีไว้ในโปรแกรมเดียว ถึง 12 ระบบ ได้แก่ ระบบบัญชีแยกประเภท ระบบสินทรัพย์ถาวร ระบบควบคุมสินค้าคงคลัง ระบบการจูงสินค้าและการจำหน่าย ระบบควบคุมลูกหนี้และรายได้ ระบบจัดซื้อสินค้าและการรับสินค้า ระบบควบคุมเจ้าหนี้และค่าใช้จ่าย ระบบควบคุมเช็คและเงินฝากธนาคาร ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม(Vat)และภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ระบบวิเคราะห์การขาย ระบบวิเคราะห์การซื้อ ระบบรักษาความปลอดภัย โดยข้อมูลจะเชื่อมโยงถึงกันอัตโนมัติ และสามารถพิมพ์รายงานทุกรายงานได้ทันทีทำให้ทราบผลการทำงานได้อย่างรวดเร็วและสมบูรณ์

วิธีการ / ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

1.รับเอกสารต่างๆจากพนักงาน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของใบสำคัญคู่รับ = จำย ตามแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

//...2. นำเอกสารมาแยกประเภท

2. นำเอกสารมาแยกประเภทและจัดเอกสารตามหมวดหมู่

3. วิเคราะห์รายการ เตรียมเอกสารเพื่อบันทึกรายการลงสมุดรายวันแต่ละประเภท และทำการบันทึกข้อมูลลงในระบบ Express เช่น

- ใบกำกับภาษีซื้อ
- ใบกำกับภาษีขาย
- ใบสำคัญรับ
- ใบสำคัญจ่าย
- ใบเสร็จรับเงิน
- ใบเพิ่มหนี้
- ใบลดหนี้
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ
- รายได้อื่นๆ

4. บันทึกบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Express Accounting และทำการประมวลผลข้อมูล

5. ทำการเรียกดูงบการเงินตามที่ต้องการ

เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ

1. บันทึกรายละเอียดต่าง ๆ มี สินค้า,เจ้าหนี้,ลูกหนี้,ค่าใช้จ่าย,รายได้อื่น

รายละเอียดลูกหนี้	เมนู ขาย->รายละเอียดลูกหนี้
รายละเอียดเจ้าหนี้	เมนู ซื้อ->รายละเอียดเจ้าหนี้
รายละเอียดสินค้า	เมนู สินค้า->รายละเอียดสินค้า
รายละเอียดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	เมนู ซื้อ->รายละเอียดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

*** ในกรณีต้องการบันทึกค่าใช้จ่าย ใน เมนู ซื้อจะต้องกำหนดรายละเอียดค่าใช้จ่ายอื่น ๆที่สัมพันธ์กับผังบัญชี เช่น

อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน รหัสบัญชีที่สัมพันธ์ คือ รหัสบัญชีอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

ค่าไฟฟ้า รหัสบัญชีที่สัมพันธ์ คือ รหัสบัญชีค่าไฟฟ้า

รายละเอียดรายได้อื่น ๆ เมนู ขาย->รายละเอียดรายได้อื่น ๆ

*** ในกรณีต้องการบันทึกรายได้อื่น ที่ไม่ใช่รายได้ที่เกิดจากการขายสินค้าที่ตัดสต็อก ใน เมนู ขาย โดยรายละเอียดรายได้ จะต้องสัมพันธ์กับผังบัญชี เช่นเดียวกันกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

2. บันทึกยอดยกมาบัญชี,เจ้าหนี้,ลูกหนี้,เช็ครับ,เช็คจ่าย,สินค้า

<u>บัญชียกมา</u>	เมนู	บัญชี->ยอดยกมา/ยอดปีที่แล้ว->บันทึกยอดยกมา
<u>เจ้าหนียกมา</u>	เมนู	การเงิน->จ่ายเงิน-บันทึกรายการเจ้าหนี้คงค้าง-ยกมา
<u>ลูกหนียกมา</u>	เมนู	การเงิน->รับเงิน-บันทึกรายการลูกหนี้คงค้าง-ยกมา
<u>เช็ครับยกมา</u>	เมนู	การเงิน->ธนาคาร->ทะเบียนเช็ครับ
<u>เช็คจ่ายยกมา</u>	เมนู	การเงิน->ธนาคาร->ทะเบียนเช็คจ่าย
<u>สินค้า</u>	เมนู	การเงิน->สินค้า->รายละเอียดสินค้า->เลือกรายการสินค้าแล้วกด F8 (กรณีใช้แบบเฉลี่ย) กด F7 (กรณีใช้แบบ FIFO)
<u>สินทรัพย์ถาวร</u>	เมนู	บัญชี->รายการทรัพย์สิน (เพิ่มรายการยอดยกมา จากปีก่อน ๆ ทั้งนี้ให้ใส่มูลค่าค่าเสื่อม สะสมยกมาด้วย)

3. บันทึกตั้งหนี้->จ่ายเงิน->ผ่านเช็คจ่าย

<u>ตั้งเจ้าหนี้</u>	เมนู	ซื้อ->ซื้อเชื่อ
<u>จ่ายเงิน</u>	เมนู	การเงิน->จ่ายเงิน->จ่ายชำระหนี้ (กรณีที่จ่ายด้วยเช็คหรือโอนเงิน ให้กด F7 หลังจากบันทึกรายการสินค้าแล้ว เพื่อบันทึกเพิ่มเช็คหรือโอนเงินหรือ ค่าธรรมเนียม)
<u>ผ่านเช็คจ่าย</u>		กรณีที่มีการจ่ายเช็คให้บันทึกผ่านเช็คจ่ายโดยนำข้อมูลจาก Bank Statement มาทำการผ่านเช็ค โดยเข้าเมนู การเงิน->ธนาคาร->ผ่านเช็คจ่าย

4. บันทึกซื้อ,ค่าใช้จ่าย (ไม่ได้เครดิต แต่จ่ายด้วยเงินสดหรือเช็คหรือโอนเงิน)

<u>ซื้อเงินสด</u>	เมนู	ซื้อ->ซื้อเงินสด (กรณีที่จ่ายด้วยเช็คหรือโอนเงิน ให้กด F7 หลังจากบันทึกรายการสินค้าแล้ว เพื่อบันทึกเพิ่มเช็คหรือโอนเงินหรือ ค่าธรรมเนียม)
-------------------	------	---

5. บันทึกขายสด

<u>บันทึกขายสด</u>	เมนู	ขาย->ขายเงินสด (กรณีที่รับเช็คหรือรับโอนเงินเข้าธนาคาร ให้กด F7 หลังจากบันทึกรายการสินค้าแล้วเพื่อบันทึกเพิ่มเช็คหรือรับโอนเงิน)
--------------------	------	---

6. บันทึกขายเชื่อ->วางบิล->รับชำระหนี้->นำเงินสดฝากธนาคารหรือนำเช็คฝากธนาคาร->ผ่านเช็ครับ

<u>บันทึกขายเชื่อ</u>	เมนู	ขาย->ขายเชื่อ
<u>บันทึกวางบิล</u>	เมนู	การเงิน->รับเงิน->วางบิล
<u>บันทึกรับเงิน</u>	เมนู	การเงิน->รับเงิน->รับชำระหนี้

//...กรณีที่รับเช็คหรือรับโอนเงินเข้าธนาคาร

(กรณีที่ได้รับเช็คหรือรับโอนเงินเข้าธนาคาร ให้กด F7 หลังจากบันทึกรายการสินค้าแล้วเพื่อบันทึกเพิ่มเช็คหรือรับโอนเงิน)

บันทึกฝากเงินสด เมนู ธนาคาร->บันทึกเคลื่อนไหวบัญชีเงินฝาก->ฝากเงินสด

บันทึกผ่านเช็ครับ เมนู ธนาคาร->บันทึกเช็คผ่าน

(ในการผ่านเช็ครับ มีวิธีอื่น ๆ อีก เช่น มีSlip เป็นหลักฐานในการนำเช็คไปฝาก เข้าเมนู ธนาคาร->บันทึกเช็คนำฝาก->ใช้
ใบนำฝาก)

7. การเบิกจ่ายสินค้าเพื่อผลิตหรือเบิกใช้งาน

เมนู สินค้า->รายการประจำวันสินค้า->จ่ายสินค้าภายใน->จ่ายสินค้าภายใน//เบิกวัตถุดิบเพื่อผลิต

8. รับสินค้าจากการผลิต

เมนู สินค้า->รายการประจำวันสินค้า->ปรับปรุงยอดสินค้า->รับสินค้าจากการผลิต

9. บันทึกนำเงินฝากธนาคาร,ถอนเงิน

บันทึกถอนเงินสด เมนู ธนาคาร->บันทึกเคลื่อนไหวบัญชีเงินฝาก->ถอนเงินสด

บันทึกโอนเงินระหว่างธนาคาร เมนู ธนาคาร->บันทึกเคลื่อนไหวบัญชีเงินฝาก->โอนเงินระหว่างบัญชี

10. บันทึกรายการในสมุดรายวัน โดยไม่ได้เชื่อมต่จากระบบซื้อ ขาย การเงิน สินค้า

เมนู บัญชี->ลงประจำวัน->สมุดรายวัน

11. เมื่อเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารใหม่ จะต้องทำรายการต่าง ๆ ดังนี้

14.1 สร้างผังบัญชี เมนู บัญชี->ผังบัญชี

14.2 สร้างสมุดธนาคาร เมนู ธนาคาร->รายละเอียดบัญชีเงินฝากธนาคาร

14.3 กำหนดวิธีการจ่ายเงินและรับเงิน

เมนู เริ่มระบบ->ตั้งค่าเริ่มต้นต่างๆ->ระบบขายและลูกหนี้->วิธีการรับชำระหนี้

เมนู เริ่มระบบ->ตั้งค่าเริ่มต้นต่างๆ->ระบบซื้อและเจ้าหนี้->วิธีการจ่ายชำระหนี้

12. บันทึกรายการทรัพย์สินถาวร

เมื่อมีการบันทึกรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการทรัพย์สิน จะต้องบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินถาวรที่ซื้อ
(มูลค่าก่อน VAT) เพื่อให้เกิดการบันทึกค่าเสื่อมราคา (โดยระบบเชื่อมต่อไปยังบัญชีอัตโนมัติ)

เมนูบัญชี->รายการทรัพย์สิน

ประเด็นความรู้สำคัญ

1. ในเมนูใดๆ หากต้องการ แก้ไข เพิ่ม ลบ รายละเอียด เช่น รายการสินค้า รายการชำระโดยอื่นๆ รายการภาษี หัก ณ ที่จ่าย ภาษีซื้อ ให้คลิกขวาที่บรรทัดรายละเอียด
2. ในกรณีที่อยู่ในเมนูซื้อสด บันทึกค่าใช้จ่าย อื่น หรือ จ่ายชำระหนี้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ให้กรอกจำนวนเงิน ภาษีหัก ณ ที่จ่าย เพื่อบันทึกบัญชี และระบบจะเชื่อมโยงไปยังระบบภาษี
3. เมื่อบันทึกถึงรายการสุดท้ายและไม่ต้องการบันทึกด้วยการกดคีย์ตัวเลข ให้กด F2 โปรแกรมจะคำนวณยอด ผลต่างใส่ในช่องจำนวนเงิน เมื่อกด F2

บทสรุป

1. เพื่อการพัฒนาองค์กร สามารถนำข้อมูลงบการเงินวิเคราะห์ทิศทางของธุรกิจขององค์กรได้ว่าจะดำเนินธุรกิจ ไปทิศทางใด มามีส่วนในการตัดสินใจ
2. ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรรวดเร็ว และสะดวกสบายยิ่งขึ้น ในการป้อนข้อมูลเอกสาร ทางการเงิน ใบเสร็จรับ ใบเสร็จจ่าย สต็อกสินค้า
3. ทำให้องค์กรสามารถมอง งบกำไรขาดทุนได้อย่างแม่นยำเพราะการทำบัญชีแบบเก่ามันมักจะเกิดข้อผิดพลาด ทางด้านตัวเลข ได้มากกว่าการทำบัญชีโดยใช้โปรแกรม
4. จะช่วยให้การทำภาษีนั้นง่ายตายขึ้น
5. จะช่วยให้เห็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันที่สุดทั้งในเรื่องของรายการซื้อ รายการขาย จำนวนสต็อกสินค้า จึงช่วยให้คุณ สามารถวางแผนวางแผนธุรกิจของคุณได้ง่ายและแม่นยำมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้คุณสามารถที่จะตัดสินใจในการขยาย ธุรกิจได้ดีขึ้นอีกด้วย
6. จะช่วยลดข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้เนื่องจากโปรแกรมมีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ไว้หากเกิด ข้อผิดพลาดในส่วนของจำนวนเงินหรือข้อมูลต่างๆ จะไม่สามารถดำเนินการบันทึกข้อมูลได้ จนกว่าข้อมูลที่บันทึกลงไปจะถูกแก้ไขให้ถูกต้อง ข้อดีนี้จะช่วยให้การทำบัญชีของเรามีความถูกต้องและแม่นยำมากขึ้นช่วยให้หมดความกังวลใจในเรื่อง ของข้อผิดพลาดและข้อเสียหายต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้